

— за туй Спартанцы тѣ отъ малки са учали на хитростъ и пъргавостъ: тѣй, давали имъ скудна пища за да са научатъ да открадватъ искусно по нѣкога отъ трапезы тѣ или отъ градины тѣ; и ако са улавяли, наказвали ги съ постъ — не за кражба та, колко то за неспособность та имъ. А нѣкога ги біяли съ прѣчки въ храма на Діана за да навыкнатъ да търпятъ на болесть. Ето до коя степень достигвало самообладаніе то имъ: единъ Спартанецъ откраднѣлъ лѣсица и нѣ скрылъ подъ дреха та си: лѣсица та зела да го хапе, той търпѣлъ безъ да мръдне или да поохка доро наконецъ паднѣлъ мъртвъ: лѣсица та му прохапала тѣрбона.

Страхливость та са считала най голѣмъ порокъ, и най безчестно са считало побѣгванье то отъ бойно то поле. Спартанка та като испроваждала сына си на война, и като му подавала щита думала: „съ него или на него!“ сирѣчъ, побѣди или умри! Единъ пѫть една Спартанка пріела извѣстіе, че сынъ ѝ паднѣлъ въ сраженіе то; преди сичко тя попытала: „побѣди ли той?“ Отговорили ѝ, че побѣдилъ — и тя радостно рекла: „азъ за туй го родихъ, зада знаеда умре за отечество то.“ Спартански тѣ ножёве были късы: „нынъ обычамы, — рекъль веднѣжъ единъ Спартанецъ: да смы близо до врага.“ Сраженіе то за тѣхъ было праздниъ; тѣ отивали на него премѣнены и съ веселы свирни. Приказска та на Спартанца была кратка. случна, често остроумна. Тѣ твърдѣ обычали остроуменъ отвѣтъ; ёще и до днесъ кратка та и остроумна рѣчъ наричатъ лаконическая. Единъ аѳинскій ораторъ нарекъль Лакедемоняны тѣ невѣжественны. „Ты имашъ право, отговорилъ Спартанецъ тѣ: ный само отъ сички тѣ Гърцы не са научихмы отъ васъ нищо лошо.“ За искусства та и науки тѣ, споредъ какъ то процвѣтавахъ въ Аѳини, въ Спарта не са и поменувало, но и Ликургъ за тѣхъ не мыслилъ.

А кога то законы тѣ на великія человѣкъ проникнѣхъ въ быта на Спартанцы тѣ, кога то дelfійскій тѣ оракулъ ги одобрилъ, — Ликургъ накараль свои тѣ съ-